

הירח מקיף את כדור-הארץ

כבר בימי קדם, כשהתבוננו בני
 האדם בירח מדי לילה, הם שמו
 לב שהוא מופיע בכל לילה
 במקום מעט שונה מהלילה
 שקדם לו, ושיש לילות שבהם
 אין הוא מופיע כלל. הם גם
 הבחינו שהירח משנה את
 מקומו במשך הלילה. מתצפיות
 אלה הבינו בני האדם שהירח
 נמצא בתנועה, ובתנועתו הוא
 מקיף את כדור-הארץ. הקפת
 הירח את כדור-הארץ היא
 תופעה מחזורית.

הירח מקיף את כדור-הארץ

4

במשך הזמן שכדור-הארץ מקיף את השמש פעם אחת, מספיק הירח להקיף את כדור-הארץ שתיים-עשרה פעמים.

3

בעברית קראו לזמן הזה בשם "חודש", או "ירח". השם "חודש" נגזר מהמילה "חדש" – הירח מחדש את הופעתו בתחילת כל חודש. חודש כזה, המבוסס על זמן ההקפה של הירח את כדור-הארץ, נקרא גם "חודש ירח". מכיוון שלא נוח לספור חצאי ימים, נקבע שאורכו של חודש כזה יהיה 29 ימים או 30 ימים, לסירוגין. לדוגמה: חודש תשרי הוא בן 30 ימים, חודש חשוון הוא בן 29 ימים וכן הלאה.

2

בני האדם חיטבו ומצאו שעוברות 29 יממות וחצי מאז שהירח נעלם ועד לפעם הבאה שבה הוא נעלם: זה הזמן הנחוץ לירח כדי להשלים הקפה אחת סביב כדור-הארץ.

76

ללכת על כוכב לכת

פרק ב: הירח "חבר למסע"

© כל הזכויות שמורות למשרד החינוך התרבות והספורט

כשחזרו היהודים מגלות
בבל, הם הביאו עימם
שמות אחרים לחודשי
השנה: ניסן, אייר, סיוון
וכן הלאה. שמות אלה
מקורם בשפה האשורית,
והם משמשים אותנו עד
היום.

6

5

בתורה ובספרי הנביאים
נקראו החודשים העבריים
בעיקר על-פי מספרם.
הסידורי: החודש הראשון,
החודש השני וכן הלאה.
רק במקרים בודדים
מוזכרים גם שמותיהם של
חודשים אחדים.

"בשנה הרביעית יוסד בית
ה' בירח זיו; ובשנה האחת-עשרה
בירח בול, הוא החודש השביעי..."
(פליכים א. ו, לז-לח)

"ויקהלו אל הפלך שלפה
כל איש בית ישראל
בירח האיתנים בחג,
הוא החודש השביעי"
(פליכים א. ח, ב)